

tualita § 73 tr. zák. musí zde zůstatí ovšem stranou, ježto zde není opravného prostředku veřejného obžalobce, jenž by zkoumání skutku s tohoto hlediska umožňoval. Nebylo proto z uvedených důvodů odůvodněným použití trestní sazby § 70 tr. zák., což platí též ohledně Cyrila V., tím spíše, že přišel dne 13. prosince do O. teprve v době, když vojsko a četnictvo bylo již odzbrojeno. Zbývá ještě zkoumati otázku správnosti použití trestní sazby u obžalovaných Františka R., Viléma P. a Ladislava Š., ježto dle skutkových zjištění rozsudku mohla by v úvahu přijít účast jejich na odporu dne 14. prosince, kde nepochybně byly tu předpoklady § 70 tr. zák. Ohledně Františka R. poukazuje rozsudek na to, že i dne 14. prosince 1920 »řídil agendu« na nádraží v O. Ohledně Viléma P. zjišťují důvody rozsudkové, že »i konečně druhého dne (t. j. 14. prosince) opět šel na elektrárnu, kde setrval až do příchodu vojska«. Ohledně Ladislava Š., že »po oba dva dny byl na elektrárně« a že »zůstal na elektrárně ještě i dne 14. prosince 1920, kdy tam došlo k boji s vojskem«, a že pak ve svém bytě uschoval strojní pušku, která byla dělníky odňata odzbrojenému vojsku. V této činnosti právě uvedených stěžovatelů nelze však spatřovati »setrvání v odporu proti vrchnosti«, jak je má na mysli zákon v § 70 tr. zák., a neprávem použil tedy nalézací soud sazby dle tohoto ustanovení.

Pokud jde o obžalovaného Cyrila V. není správnosti odsouzení jeho pro zločin pozdvižení na újmu okolnost, že dne 13. prosince 1920, když vojsko v elektrárně a na nádraží násilně bylo odzbrojováno, nebyl v O., nýbrž že teprve odpoledne, jak zjištěno, ovšem věda, co se dopoledne na elektrárně stalo, k sročení se připojil, na elektrárně ozbrojen puškou až do večera hlídku konal a vedl večer hlídku ozbrojených dělníků do P. Neboť i když v době V-ova příchodu do O. bylo vojsko, jež chránilo elektrárnu a přijelo na posilu, sročeným dělnictvem již zdoláno a nebylo zde tudíž více orgánů vrchnosti, jimž by byl mohl býti odpor kladen, přece tím nebylo sročení za účelem kladení odporu vrchnosti skončeno, jelikož dělnictvo zůstalo sročeno a připravovalo další odpor proti novému vojsku, jehož příchod očekávalo a jež se také druhého dne dostavilo. Proto nutno v připojení ku sročení ještě i v tomto období shledávati skutkovou podstatu zločinu pozdvižení, ježto obrát, aby vrchnosti násilím kladen byl odpor, v § 68 tr. zák. označuje již dle doslovu toliko účel sročení, nikoli však, aby odpor ten skutečně právě v době, o niž jde, byl kladen. Proto dopouští se dle § 69 tr. zák. zločinu pozdvižení i ten, kdo se »teprve v dalším průběhu« ku sročení přidá až do té doby, kdy odpor vrchností definitivně byl zdolán aneb od úmyslu, jej klásti, konečně bylo upuštěno. Mínil-li zmateční stížnost, že se již dle výroku rozsudkového nedopustil zločinu pozdvižení dle § 68 tr. zák., nýbrž toliko dle § 69 tr. zák., čemuž přikládá význam pro trestní sazbu, již při výměře trestu bylo použito, vyplývá lichost tohoto tvrzení z toho, co řečeno bylo shora o vzájemném poměru §§ 68 a 69 tr. zák.

Čís. 562.

Krádež bankovek opatřených padělanými kolky.

(Rozh. ze dne 8. října 1921, Kr I 311/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. prosince 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II c), 176 II c, 179 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Stížnost vytýká, že bankovky, opatřené padělanými kolky, dlužno postavit na roveň bankovkám neokolkovaným, tyto však že dle sdělení bankovního úřadu na pražské burse (jediném to středisku obchodně-finančním v československé republice) znamenány nebyly, ježto obchod neokolkovanými bankovkami nebyl dovolen; pro okruh republiky československé prý neokolkované bankovky vůbec neexistovaly a byly úplně bezcennými, ježto jediným platidlem na území republiky byly bankovky, opatřené platnými kolky československými. Nemůže prý proto vůbec býti řeči o krádeži. Zmatečná stížnost není odůvodněna. V tomto případě nezáleží na tom, zda byly ukradené bankovky zákonným platidlem, čili nic, poněvadž nalézací soud z tohoto stanoviska nevychází, nýbrž oceňuje ukradené bankovky týmiž úvahami jako každou jinou movitou věc, uváživ, že bankovky, opatřené padělanými kolky lze vyměňovati za bankovky neokolkované a že tyto lze podle běžného kursu zpeněžit. Vyjadřuje tedy nalézací soud hodnotu ukradených bankovek platnými penězi, což jest způsob, kterým se směnná hodnota v peněžním hospodářství zásadně určuje. Jest tedy vlastně jen otázkou, zda bankovky, opatřené padělanými kolky, mohou býti oceněny v tuzemsku penězi čili nic. Skutkový děj, v rozsudku zjištěný, svědčí pro tuto okolnost. Podle zjištění nalézacího soudu vyměňovaly se bankovky, opatřené padělanými kolky, za bankovky neokolkované a neokolkované bankovky měly v kritické době kurs 43 Kč 50 h za 100 Kč neokolkovaných. Takto si opatřil nalézací soud správnou základnu pro hodnocení bankovek ukradených jako movitých věcí. Poukazuje-li stížnost k tomu, že podle přípisu bankovního úřadu ministerstva financí ze dne 5. října 1920 obchod s neokolkovanými bankovkami nebyl na pražské burse, tedy v tuzemsku, dovolen, a že tedy bankovky ukradené neměly v tuzemsku vůbec směnné hodnoty, se všeobecně sdělení bankovního úřadu, který naopak ve svém přípisu ze dne 6. dubna 1920 výslovně připustil, že tisícikorunové bankovky neokolkované lze prodati v některé obchodní bance za denní kurs. Výslovně jest tedy připuštěna možnost směnit je za peníze. Takto jest pro tuzemsko, a to jest jedině rozhodným, poněvadž běží o místo činu, zjištěna objektivní hodnota bankovek, stěžovatelem ukradených. Podle kursu, který nalézací soud položil za základ svého rozhodnutí a jemuž ani stěžovatel dále ničeho nevytýká, jest nepochybně, že hodnota ukradených bankovek převyšuje 2000 Kč, pročež jest výrok o vině obžalovaného na zločinu krádeže plně odůvodněn. Bez významu jest veškeré další tvrzení zmatečné stížnosti, že vývoz bankovek nebyl podle zákonných předpisů možným, dále, že byl zakázán dovoz a zaslání neokolkovaných bankovek rakouskouherské banky do tuzemska a proto, že byl zakázán i vývoz neokolkovaných bankovek z tuzemska do ciziny, neboť, jak již svrchu dovozeno,

záleží pouze na tom, zda ukradené bankovky měly v tuzemsku směnnou hodnotu, a to bylo skutečně právem dovoděno.

Čís. 563.

Podlouný vývoz předmětů potřeby do ciziny (zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n.).

Pro trestnost podlouného vývozu jest lhostejno, zda měla býtí státu způsobena škoda.

(Rozh. ze dne 8. října 1921, Kr II 352/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 29. října 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 2 b) zákona ze dne 18. března 1920, č. 188 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost vychází z právního názoru, že zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., se vztahuje pojmově jen na takové případy, ve kterých vznikla státu podlouným vývozem nějaká škoda, přičemž oporu pro správnost svého názoru hledá ve vysokých trestech zákona, a namítá, že stěžovatel dopravoval koně do Rakouska jen proto, že již dříve dopravil do Československé republiky tajně koně lepšího, tak že prý Československé republice nejen nevzešla z jeho jednání škoda, nýbrž jí tím naopak přibyla jistá vyšší hodnota. Námitka je bezpodstatná. Již rozsudek obírá se touž obranou stěžovatelovou, odmítá ji však a činí tak prostým poukazem na zákon o stíhání podlouného vývozu, který zakazuje vývoz každého předmětu bez úředního povolení. Stanovisko nalézacího soudu dlužno označiti správným a dodati, že bylo věcí stěžovatele, pokud se týče majitele koně, který jej stěžovateli za účelem podlouné dopravy do Rakouska odevzdal, aby byl, žádaje o předepsané povolení, na podporu své žádosti poukázal na skutečnost, které se stěžovatel nyní za trestního řízení dovolává, a bylo by bývalo na příslušném činiteli, by onu okolnost byl uvážil a dle výsledku úvahy povolení buď udělil nebo je odepřel. Nebylo-li o povolení zažádáno, nabylo stěžovatelovo jednání, poněvadž dopravoval koně do ciziny bez povolení, vydaného oprávněnými činiteli, povahy dopravy podlouné, na níž ani ona skutečnost, které se nyní dovolává, již ničeho nemůže změnit.

Čís. 564.

Predražování(zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Ani tehdy, nakoupil-li prodávatel za neobvykle nízkou cenu, nemůže požadovati více, než-li činí nabývací náklady včetně hospodářsky odůvodněného zisku.

(Rozh. ze dne 10. října 1921, Kr I 742/20.)